

Číslo: 7043/2025-2026

SPRÁVA

o výsledkoch inšpekčného výkonu

vykonaného v dňoch **od 17. 02. 2026 do 19. 02. 2026**

Názov kontrolovaného subjektu	
Základná škola, Uzovské Pekľany 131	
Zriaďovateľ	Obec Uzovské Pekľany

Vedúci zamestnanci kontrolovaného subjektu:

PaedDr. Mária Pekárová, riaditeľka školy

V súlade s poverením na **inšpekčný výkon** č. 7043/2025-2026 zo dňa 11. 02. 2026 **inšpekciu vykonali:**

PaedDr. Mária Ferencová, školská inšpektorka, ŠIC Prešov

Mgr. Ľubomír Mitráš, školský inšpektor, ŠIC Prešov

Mgr. Ivona Staníková, školská inšpektorka, ŠIC Prešov

Mgr. Mária Tuptová, školská inšpektorka, ŠIC Prešov

1 PREDMET INŠPEKČNÉHO VÝKONU

Stav vypracovania školského vzdelávacieho programu a implementácie kurikulárnych zmien vo výchovno-vzdelávacom procese vo vybraných základných školách

1.1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE

Inšpekčný výkon bol realizovaný v štátnej plnoorganizovanej vidieckej základnej škole (ZŠ) s vyučovacím jazykom slovenským. V čase inšpekčného výkonu školu navštevovalo 86 žiakov zaradených do 8 tried, z toho do 7 tried 1. až 6. ročníka vrátane 1 triedy pre žiakov so zdravotným znevýhodnením (ZZ) bolo zaradených **78 žiakov** a do 1 triedy úvodného ročníka 8 žiakov. Na primárnom stupni vzdelávania boli zriadené 4 triedy 1. až 4. ročníka a 1 trieda pre žiakov so ZZ s celkovým počtom 53 žiakov. Na nižšom strednom stupni vzdelávania sa v 2 triedach (po 1 triede v 5. a 6. ročníku) vzdelávalo 25 žiakov. Triedu úvodného ročníka navštevovali výlučne žiaci zo sociálne znevýhodňujúceho prostredia (SZP), ktorí všetci pochádzali z marginalizovanej rómskej komunity (MRK). V ostatných triedach sa z celkového počtu 78 žiakov vzdelávalo 63 žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ŠVVP), z ktorých malo 15 žiakov ZZ a 62 žiakov pochádzalo zo SZP. Z prostredia MRK pochádzalo 62 žiakov (79,49 %).

V školskom roku 2023/2024 sa kontrolovaný subjekt zapojil do pilotného overovania kurikulárnej reformy a v aktuálnom školskom roku žiaci 3. ročníka ukončia 1. cyklus základného vzdelávania. Počas inšpekčného výkonu sa v reformných ročníkoch vzdelávalo v 3 triedach spolu 36 žiakov¹, z ktorých malo 28 ŠVVP, a to 2 žiaci s diagnostikovaným ZZ a 28 zo SZP. Z celkového počtu žiakov v reformných ročníkoch 28 pochádzalo z MRK (77,78 %).

Edukáciu žiakov na škole zabezpečovalo 17 pedagogických zamestnancov (PZ), z toho 9 učiteľov, 2 vychovávateľky, 1 školský špeciálny pedagóg (ŠŠP), 4 pedagogické asistentky (PA) a 1 školský digitálny koordinátor. Z celkového počtu vyučovalo v reformných ročníkoch 1. cyklu 14 PZ, a to 9 učiteľov, 2 vychovávateľky, 1 ŠŠP, 1 PA a 1 školský digitálny koordinátor. Na škole pracoval školský podporný tím (ŠPT) v zložení ŠŠP, školský digitálny koordinátor a PA. Školský koordináčny tím pre implementáciu nového kurikula tvorili riaditeľka školy, ŠŠP, vychovávateľka, školský digitálny koordinátor, 1 PA a 3 učiteľky. Školským koordinátorom a zároveň supervízorom pre implementáciu nového kurikula bola riaditeľka školy.

1.2 ZISTENIA A ICH HODNOTENIE

Stav vypracovania ŠkVP

Škola mala vypracovaný **školský vzdelávací program pre základné vzdelávanie** (1. a 2. cyklus) s názvom *Škola plná života* (ŠkVP), ktorý bol riaditeľkou školy vydaný po prerokovaní v pedagogickej rade a rade školy. Vo vzdelávacom programe škola prezentovala víziu budovať modernú, inkluzívnu a učiacu sa školskú komunitu, ktorá bude zabezpečovať kvalitné vzdelávanie a výchovu a pripravovať žiakov na praktický život. Prioritou školy bolo vytvárať prostredie podporujúce celkovú pohodu žiakov, aby popri získavaní vedomostí prežívali školskú dochádzku v atmosfére bezpečia, spokojnosti a istoty. S prihliadnutím na charakteristiku žiakov škola deklarovala potrebu v prípade nefunkčnosti niektorej zo základných funkcií rodiny čiastočne zastúpiť jej vplyv, najmä poskytovaním primeraných modelov sociálneho správania.

Medzi dôvody podporujúce prijatie kurikulárnych zmien v oblasti vyučovacích stratégií škola uvádzala rôznorodú úroveň kognitívnych potrieb a možností žiakov, ich nízku vnútornú motiváciu k učeniu sa, sociálno-kultúrne prostredie, v ktorom často absentoval stabilný hodnotový systém, obmedzené skúsenosti žiakov so zažívaním úspechu, ako aj neuspokojivé napĺňanie výkonových požiadaviek. Podľa ŠkVP škola sledovala cieľ zvyšovať *motiváciu žiakov k učeniu sa, podporovať utváranie primeraného hodnotového systému a zlepšovať ich kognitívne a emocionálne schopnosti* prostredníctvom uplatňovania kurikulárnych zmien. Pre tieto oblasti boli v ŠkVP definované preferované stratégie vyučovania. Motiváciu žiakov chcela škola podporovať formatívnym hodnotením, personalizáciou vyučovania a využívaním metód stimulujúcich aktívne učenie sa. Budovanie hodnotového systému plánovala škola zabezpečovať prostredníctvom školských a mimoškolských aktivít pre žiakov a ich zákonných zástupcov a rozvoj kognitívnych schopností žiakov deklarovala škola dosiahnuť prostredníctvom realizácie viacvrstvého systému podpory a individualizáciou vyučovania.

Prioritné ciele školy boli konkrétne rozpracované pre jednotlivé vzdelávacie oblasti. Ich spoločným zámerom bolo zvýšiť vnútornú motiváciu žiakov prijímať nové poznatky a stanovovať si vlastné vzdelávacie ciele, vytvárať predpoklady a navrhovať riešenia problémov, diskutovať a argumentovať, poznať vlastné schopnosti a hranice či získavať poznatky vlastným bádáním.

¹ 1. ročník – 1 trieda s počtom žiakov 15; 2. ročník – 1 trieda s počtom žiakov 12; 3. ročník – 1 trieda s počtom žiakov 9.

Ciele boli merateľné a škola predpokladala, že ich napĺňaním si žiaci dlhodobo zapamätajú nielen získané poznatky, ale aj to, čo v škole prežili. Dosiahnuť to chcela predovšetkým uplatňovaním aktívneho a zážitkového učenia, bádania a objavovania, ktoré by v plnej miere nahradili memorovanie. Cieľom školy bolo aj prostredníctvom žiakov pôsobiť na zmeny v rodinách žijúcich v MRK a docieľiť, aby sa stali aktívnymi podporovateľmi učenia sa žiakov a boli iniciatívnou súčasťou školského prostredia, čo by výrazne eliminovalo školský neúspech tejto skupiny žiakov. V základnom dokumente školy bol jasne zadefinovaný profil absolventa 1. a 2. cyklu základného vzdelávania. V jeho obsahu boli deklaratívne zapracované aj oblasti týkajúce sa napr. uplatňovania inkluzívneho vzdelávania, rovnakého prístupu ku vzdelávaniu, zákazu diskriminácie a segregácie, rovnocennosti výchovy a vzdelávania a hodnotenia žiakov. V oblasti inkluzívneho vzdelávania bola detailne spracovaná podpora žiakov so ŠVVP, žiakov s nadaním, cudzincov a práca ŠPT.

Súčasťou ŠkVP bol **učebný plán** pre 1. a 2. cyklus základného vzdelávania, ktorý akceptoval rámcový učebný plán štátneho vzdelávacieho programu pre základné vzdelávanie. **V 1. cykle** vzdelávania boli z celkového počtu 6 disponibilných hodín 2 hodiny využité na zavedenie predmetu Kubkova knižnica, ktorý bol zaradený do vzdelávacej oblasti Jazyk a komunikácia (po 1 hodine v 1. a 2. ročníku) a na zvýšenie týždennej dotácie v predmetoch cudzí jazyk (po 1 hodine v 1. a 2. ročníku), slovenský jazyk a literatúra (1 hodina v 3. ročníku) a informatika (1 hodina v 2. ročníku). Učebný plán školy bol doplnený poznámkami, ktoré korešpondovali s poznámkami rámcového učebného plánu, avšak okrem konkretizovania športových výcvikov a pohybových aktivít nezahrňovali vlastné špecifiká organizácie výchovy a vzdelávania.

Obsah vzdelávania pre 1. cyklus základného vzdelávania bol komplexne spracovaný v **učebných osnovách**. V súlade s platným právnym predpisom v nich boli podrobne rozpracované ciele výchovy a vzdelávania, ako aj výkonové a obsahové štandardy pre jednotlivé ročníky 1. cyklu podľa učebného plánu školy. V čase inšpekčného výkonu boli učebné osnovy pre jednotlivé ročníky 2. cyklu základného vzdelávania v štádiu rozpracovania.

Úroveň spracovania ŠkVP vytvárala predpoklad na poskytovanie kvalitného vzdelávania, ktoré plne rešpektovalo zmeny charakterizované v kurikulárnej reforme. Obsah dokumentu bol v súlade s ustanovením školského zákona, zlepšenie si však vyžaduje konkretizácia stratégie digitálnej transformácie vzdelávania vrátane AI, ktorá bola v dokumente rozpracovaná len implicitne.

Podľa vyjadrenia riaditeľky školy bol ŠkVP pre základné vzdelávanie vypracovaný kolektívom, ktorý tvoril školský koordinačný tím pre implementáciu nového kurikula. Vzhľadom na nízky počet PZ sa na jeho postupných úpravách podieľali všetci PZ, čo potvrdili aj v dotazníku² (91,67 %). Všetci PZ (100 %) zo strany vedenia školy pociťovali spokojnosť s ich prácou v oblasti zavádzania zmien v edukácii žiakov a takmer všetci PZ (91,67 %) vyjadrili spokojnosť s ich doterajšou realizáciou. Medzi hlavné prínosy reformných zmien pre základné školy riaditeľka zaradila najmä zvýšenie motivácie a aktivizácie žiakov, zlepšenie aktívneho učenia, presun dôrazu z vedomostí na rozvoj gramotností a spôsobilostí a v neposlednom rade aj uššiu vzájomnú spoluprácu učiteľov. Zároveň uviedla, že pri zavádzaní kurikulárnych zmien nezaznamenala žiadne prekážky, pretože všetky uvedené pozitíva – najmä stratégie podporujúce aktívne učenie, tvorivosť, kritické myslenie, spoluprácu či uvedomovanie si vlastných schopností – škola uplatňovala už pred ich zavedením. S ohľadom na charakteristiku

² Dotazník pre PZ – kurikulárna reforma (1. cyklus) vyplnilo 12 PZ.

žiakov školy, ktorí v niektorých prípadoch nedosahovali požadované výkony, považovala za najväčší prínos vyššiu mieru slobody pri tvorbe školského kurikula, najmä v súvislosti s rozdelením učiva v rámci vzdelávacieho cyklu. Škola pre zefektívnenie edukačného procesu zaviedla inštitút učiteľ-špecialista, ktorý umožnil učiteľom primárneho vzdelávania sa vo väčšej miere zamerať na konkrétnu vzdelávaciu oblasť, ďalej sa v nej vzdelávať a svoje poznatky aplikovať v pedagogickej praxi.

Podmienky implementácie kurikulárnych zmien vo výchovno-vzdelávacom procese

Riaditeľka školy spĺňala kvalifikačné predpoklady na výkon pracovnej činnosti v príslušnej kategórii a podkategórii PZ a absolvovala požadované funkčné vzdelávanie. V ročníkoch 1. cyklu základného vzdelávania všetci PZ spĺňali kvalifikačné predpoklady na výkon pedagogickej činnosti³. Neodborne bola vyučovaná časť predmetov vo vzdelávacích oblastiach Zdravie a pohyb, Umenie a kultúra a Človek a svet práce. Podľa vyjadrenia riaditeľky by škola pre zefektívnenie svojej práce, najmä pri edukácii žiakov so ŠVVP, chcela získať logopéda a školského psychológa. V súlade so zámerom školy poskytovať vzdelávanie vo všetkých troch cykloch základného vzdelávania je jej prioritou podnecovať PZ k rozširujúcemu vzdelávaniu⁴ a získavať nových PZ najmä pre vzdelávacie oblasti Človek a príroda a Človek a spoločnosť.

PZ školy sa aktívne zúčastňovali vzdelávacích aktivít, ktoré boli organizované najmä Národným inštitútom vzdelávania a mládeže (NIVaM), Regionálnym centrom podpory učiteľov (RCPU), ale aj vzdelávacích aktivít zabezpečených vedením školy. Vzdelávania boli zamerané na tvorbu ŠkVP pre základné vzdelávanie⁵, implementáciu kurikulárnych zmien do vzdelávacieho procesu a inkluzívne vzdelávanie⁶, inovatívne stratégie vyučovania⁷, rozvíjanie prierezových gramotností⁸ a digitalizáciu vo vyučovacom procese⁹. Ďalšími vzdelávacími aktivitami si PZ rozvíjali kompetencie v oblasti využívania pedagogickej diagnostiky na podporu učenia sa žiakov so ŠVVP a prevencie sociálno-patologických javov. Riaditeľka školy sa okrem uvedených vzdelávacích aktivít zúčastňovala aj vzdelávania zameraného na manažérske vedenie¹⁰.

Školský koordinačný tím pre implementáciu nového kurikula, ktorého koordinátorkou bola riaditeľka školy, pracoval na škole od školského roku 2023/2024. Jeho prioritnou úlohou bolo zabezpečiť organizáciu a koordináciu samotného procesu implementácie, poskytovať podporu PZ pri zavádzaní kurikulárnych zmien, interným vzdelávaním im sprostredkovať informácie o prebiehajúcich úpravách v obsahu a forme vzdelávania, koordinovať spoluprácu a výmenu skúseností medzi PZ a v oblasti kurikulárnej reformy navrhovať vzdelávacie aktivity.

³ Odbornosť vyučovania dosahovala 88,87 %.

⁴ V súčasnosti si 3 PZ rozširujú vzdelávanie na vyučovanie predmetov matematika a biológia.

⁵ Škola 21 storočia – tvorba ŠkVP; Škola inak.

⁶ NIVaM – Seminár: Vzájomná výmena skúseností a inšpirácií učiteľov pri zavádzaní kurikulárnych zmien v základnom vzdelávaní; Aktualizačné vzdelávanie – Nové kurikulum a inkluzívne vzdelávanie; NIVaM – Tematické dni v školskom klube detí ako súčasť kurikulárnej reformy; Proces zavádzania kurikulárnych zmien v základnom vzdelávaní.

⁷ NIVaM – Metódy a aktivity pre žiakov na úvod vyučovacej hodiny, ktoré podporujú aktívne učenie; RCPU – Pýtame sa v školskom klube detí.

⁸ RAABE – Rozvoj jazykových a komunikačných gramotností; NIVaM – Čitateľská gramotnosť.

⁹ NIVaM – Prezentačné a grafické softvérové aplikácie a ich využitie; Praktická digitalizácia v procese učenia ako podklad pre aplikáciu nového kurikula; Digitálna podpora výučby.

¹⁰ Regionálne vzdelávacie centrum – Vedenie ľudí v škole; Sebariadenie a manažérska etiketa; Projektový manažment; Využitie profesijných štandardov v personálnom riadení školy.

Tím sa podieľal na zabezpečovaní a tvorbe edukačných materiálov a úzko spolupracoval s mentorom reformy z NIVaM-u, ktorý bol podľa vyjadrenia riaditeľky školy výrazne nápomocný pri tvorbe ŠkVP. Činnosť koordinačného tímu bola riadená ročným plánom a pravidelnými zasadnutiami, v rámci ktorých sa priebežne vyhodnocovali úlohy spojené s kurikulárnymi zmenami. Supervízna činnosť bola realizovaná v súlade s harmonogramom, a to od úvodného zisťovania potrieb PZ cez priebežné skupinové a tímové stretnutia až po záverečné hodnotenie so spracovaním odporúčaní na ďalšie zlepšenie. Podľa vyjadrenia riaditeľky školy blížiac sa ukončenie 1. cyklu vzdelávania poukázalo na potrebu realizovania niektorých zmien, a to v oblasti prerozdelenia učiva v rámci 1. cyklu, predovšetkým v predmetoch matematika a slovenský jazyk a literatúra.

Na činnosť koordinačného tímu nadväzoval **ŠPT**, ktorý zasadal pravidelne 1-krát mesačne, pričom neviazané operatívne stretnutia prebiehali podľa potrieb školy. Z každého zasadnutia boli vedené písomné záznamy a priebežná dokumentácia žiakov v starostlivosti tímu. Tím bol koordinovaný ŠŠP a medzi jeho kľúčové činnosti patrili zosúladienie preventívnych programov a depistáží v triedach 1. cyklu, mentoring PA s pravidelnými konzultáciami, mapovanie sociálnej klímy v triedach s následným nastavením podporných opatrení a poradenská a metodická podpora učiteľom a zákonným zástupcom. Tím priebežne koordinoval inkluzívne vzdelávanie v spolupráci so zariadením poradenstva a prevencie a zabezpečoval prepojenie na činnosti ŠŠP tak, aby sa opatrenia premietali do vyučovacích stratégií. ŠŠP zabezpečovala prepojenie supervíznej činnosti s inkluzívnou podporou v triedach, pravidelne monitorovala priebeh vyučovania a metodicky viedla PA pri uplatňovaní jednotných podporných stratégií. V rámci odborných a podporných činností realizovala diagnostiku zameranú najmä na žiakov 1. ročníka, depistáže rizikových faktorov porúch učenia a priebežné sledovanie pokroku žiakov so ŠVVP. Na základe výsledkov diagnostiky a odporúčaní zariadenia poradenstva a prevencie tvorila a aktualizovala individuálne vzdelávacie programy, zabezpečovala individuálne aj skupinové intervencie¹¹ a uskutočňovala vstupy do vyučovania, v rámci ktorých sledovala efektivitu aplikácie podporných opatrení. V spolupráci s vedením školy a vyučujúcimi, ktorí vzdelávali žiakov 1. cyklu, monitorovala efektivitu prerozdelenia učiva do jednotlivých ročníkov, a to so zameraním na žiakov so ŠVVP a žiakov z MRK. Na škole neboli zriadené metodické orgány.

Vzhľadom na ciele stanovené v ŠkVP kontrolovaný subjekt disponoval primeraným množstvom **učebníc** a pracovných zošitov používaných v edukačnom procese. Podľa vyjadrenia riaditeľky školy boli pred zavedením kurikulárnych zmien do učiteľskej knižnice doplnené edukačné a metodické materiály poskytované z NIVaM-u, vzdelávacej spoločnosti Raabe a ministerstva školstva. Učebné priestory školy boli vo vzťahu k obsahu vzdelávania a k plneniu výkonových a obsahových štandardov jednotlivých predmetov vybavené adekvátnymi edukačnými pomôckami. Pre vzdelávanie žiakov so ZZ škola zaistila zodpovedajúci súbor kompenzačných pomôcok. Vo všetkých triedach 1. cyklu bolo zabezpečené stabilné internetové pripojenie. Každá trieda disponovala počítačom, notebookom alebo tabletom určeným pre PZ, pričom súčasťou technického vybavenia bol aj dataprojektor. V prípade potreby mali žiaci k dispozícii tablety využívané počas vyučovacích hodín. Triedy 1. cyklu boli vybavené interaktívnymi tabuľami, ktoré vytvárali podmienky na implementáciu digitálnych edukačných nástrojov v súlade s požiadavkami nového kurikula. V spoločných priestoroch školy bola

¹¹ ŠŠP pracovala so žiakmi metódou Sindelair, ktorá je zameraná na rozvoj poznávacích funkcií žiaka, ako sú myslenie, pamäť, sústredenie, porozumenie a schopnosť učiť sa.

umiestnená interaktívna podlaha **FlySky**, ktorá umožňovala realizáciu moderných pohybovo-edukačných aktivít. Škola taktiež disponovala tlačiarňami a multifunkčným zariadením určeným na zabezpečovanie didaktických materiálov pre potreby vyučovacieho procesu. Škola rozšírila svoju digitálnu infraštruktúru nákupom novej techniky (nové osobné počítače, interaktívne tabule a ďalšie digitálne technológie), ktoré boli počas inšpekčného výkonu postupne distribuované do jednotlivých tried. Digitálne vybavenie školy vytváralo vhodné podmienky na rozvoj digitálnych kompetencií žiakov v súlade s požiadavkami kurikulárnej reformy.

Výchova a vzdelávanie žiakov sa realizovali v **modernej modulárnej dvojpodlažnej budove** prispôsobenej vzdelávacím potrebám žiakov. Súčasťou spoločných priestorov boli informačné nástenky pre rodičov, prehľadne umiestnené oznamy a oddychové zóny. V priestoroch školy sa nachádzali spoločná kancelária riaditeľky školy a ekonomického úseku, osem kmeňových tried, cvičná kuchynka, učebňa informatiky a miestnosť určená na individuálnu podporu žiakov so ZZ, ktorá slúžila na oddychové a terapeutické aktivity. Žiaci mali k dispozícii knižnicu, skrinky na odkladanie odevov, molitanový domček na hravé aktivity a futbalový a stolnotenisový stôl. Kontrolovaný subjekt nedisponoval školskými dielňami, preto sa obsah vzdelávania v oblasti Človek a svet práce realizoval v kmeňových triedach. V čase inšpekčného výkonu prebiehala rozsiahla rekonštrukcia a rozširovanie priestorov školy spojené s výstavbou nových učební, špecializovaných učební pre cudzie jazyky a predmety oblastí Človek a spoločnosť a Človek a príroda, ako aj výstavba telocvične. Exteriérové priestory tvorili dvor s trávnatou plochou a multifunkčné ihrisko využívané počas vyučovania i záujmových aktivít. Priestory školy slúžili aj na činnosť školského klubu detí. Stravovanie žiakov bolo zabezpečené v materskej škole, ktorá sa nachádzala v bezprostrednej blízkosti školy. Kontrolovaný subjekt nemal vybudovaný bezbariérový vstup.

Stav implementácie kurikulárnych zmien vo výchovno-vzdelávacom procese

Organizácia vyučovania bola v škole realizovaná v súlade s platnými právnymi predpismi. Rozvrh hodín bol upravený tak, aby okrem štandardných 45-minútových vyučovacích hodín umožňoval aj 90-minútové vyučovacie bloky. Takéto usporiadanie podporovalo integrované a flexibilné vyučovanie v 1. cykle v súlade so ŠkVP. Pri blokovom vyučovaní boli prestávky organizované tak, aby zabezpečovali plynulé prechody medzi vyučovacími aktivitami a súčasne rešpektovali zásady psychohygieny a unaviteľnosť žiakov. Blokovaná forma vyučovania bola preferovaná najmä v oblastiach Jazyk a komunikácia, Človek a príroda a Človek a spoločnosť. Škola uplatňovala aj projektové a tematické vyučovanie, ktoré sa plánovane realizovalo na úrovni celej školy alebo na úrovni tried. Podľa vyjadrenia riaditeľky školy implementácia vzdelávacej reformy nepriniesla zásadné zmeny v organizácii vyučovania, keďže inovatívne vyučovacie stratégie boli na škole aplikované už dlhodobo. Vzhľadom na skutočnosť, že školu navštevovalo vysoké percento žiakov, ktorí v domácom prostredí rozprávali rómskym jazykom, škola polovicu disponibilných hodín v triedach 1. cyklu využila na posilnenie vzdelávacej oblasti Jazyk a komunikácia s cieľom rozvíjať u žiakov komunikačné kompetencie a vizuálnu a čitateľskú gramotnosť, ktoré považovala za prioritné pre ich ďalšie vzdelávanie. Subjekt organizoval v priestoroch školy aj mimo nich rôzne aktivity, exkurzie a tematické dni zamerané na rozvíjanie kľúčových prierezových gramotností¹².

¹² Babka, dedko, nauč ma; Ako sa narodila kniha; Vianočná tržnica; Život stromu; Pozrite, toto zaujíma mňa; Most medzi generáciami - čo si odovzdávame; Kniha od nápadu po obálku; Peniaze v každodennom živote - hodnota práce a ceny; Stromy v našej obci - spoznaj, chráň, vysvetli; Moja téma, môj príbeh - ako pripravím prezentáciu.

Štátna školská inšpekcia sledovala implementáciu kurikulárnych zmien v ZŠ aj prostredníctvom pozorovania edukačného procesu na 9 pozorovaniach (12 vyučovacích hodín) v triede 3. ročníka, a to vo vzdelávacích oblastiach Jazyk a komunikácia (slovenský jazyk a literatúra na 2 vyučovacích jednotkách/4 vyučovacích hodinách, anglický jazyk na 2 vyučovacích hodinách), Matematika a informatika (matematika na 2 vyučovacích hodinách, informatika na 1 vyučovacej hodine), Človek a spoločnosť (na 1 vyučovacej jednotke/na 2 vyučovacích hodinách) a Človek a príroda (na 1 vyučovacej hodine).

UČENIE SA ŽIAKOV

Pozorovania edukačného procesu preukázali systematické uplatňovanie princípov kurikulárnej reformy, predovšetkým podporu aktívneho a zážitkového učenia, rozvoj metakognície a formovanie osobnosti žiaka. Všetci žiaci boli v procese učenia motivovaní a podnecovaní zadávaním úloh vyžadujúcich si samostatné uvažovanie, formulovanie odpovedí a zdôvodňovanie riešení. Učebné situácie mali **zážitkový charakter** aj prostredníctvom **bádateľsky orientovaných činností**, ktoré boli založené na skúmaní, manipulácii s pomôckami, formulovaní predpokladov a ich overovaní v praxi (overovanie hypotézy pomocou zmeny uhla svetla pri práci s vizuálnym materiálom; manipulácia s farebnými doštičkami pri hľadaní vzťahov medzi číslami; aktívne objavovanie matematických súvislostí – vyhľadávanie čísla na čelenke zadávaním násobkov čísla 9 a pod.), čím sa prehlbovalo porozumenie učiva prostredníctvom **vlastnej skúsenosti**. Otvorený charakter úloh umožňoval viacero postupov riešenia a podporoval iniciatívu žiakov. Žiaci pracovali s netradičnými a manipulačnými pomôckami, ktoré stimulovali ich záujem a aktivitu (vo vode schované príklady; manipulácia s baterkou pri zmene uhla svetla; farebné doštičky s číslami; „pekľanská koruna“ – násobky č. 9; zástera, na ktorej vrecká boli miestnosti domu; čelenky s číslami a pod.). Na všetkých sledovaných hodinách žiaci preukázali primerané pracovné návyky, sústredenosť a zodpovedný prístup k plneniu úloh. Rozhodovali sa, ktorý postup riešenia je vhodný, hodnotili efektívnosť zvolenej stratégie a dokázali zdôvodniť svoje rozhodnutia, čím sa rozvíjalo ich **kritické myslenie** (určiť postup práce; určiť spôsob zápisu nákupu prostredníctvom príkladu; rozhodovanie o poradí riešenia príkladov; hľadanie najvhodnejšieho riešenia; práca s chybou; voľba stratégie pri vyhľadávaní a riešení úloh; analýza významu slova trýzniť – trápiť zviera, človeka a pod.). Takmer na všetkých pozorovaných hodinách (89 %) bola systematicky podporovaná aj **tvorivosť žiakov** tým, že im bol učiteľmi vytváraný priestor vyjadriť **vlastné návrhy riešení**, formulovať osobné názory a prezentovať, ako by dané situácie riešili oni sami. Ich stanoviská boli rešpektované a reflektované v ďalšom priebehu vyučovania (tvorenie otázok a odpovedí v angličtine; výroba projektu „Môj dom“, tvorba smutného a veselého konca rozprávky; tvorenie osnovy rozprávky; tvorba GIF-u a animácie a pod.). Na väčšine hodín sa výrazne prejavila oblasť **organizovania vlastnej práce** a preberania osobnej zodpovednosti (riešenie príkladov podľa zvolenej postupnosti; vlastné organizovanie pracovných postupov pri práci vo dvojici a skupinách a pod.). Žiaci prezentovali schopnosti identifikovať a reflektovať vlastný pokrok v učení, objektívne dokázali pomenovať v čom sa im darilo a kde videli svoje rezervy. Svoj výber tzv. kartičiek úspešnosti vedeli argumentačne verbálne okomentovať. Na prejavy sebareflexie však nemali vytvorený priestor na hodine informatiky. Takmer na všetkých hodinách mali žiaci možnosť pracovať vo dvojiciach prípadne v skupinách (tvorba projektu „Môj dom“; práca s tangramom či puzzle; vyhľadávanie vybraných slov a pod.), pričom všetci žiaci boli pri týchto činnostiach aktívni a zodpovední. Citelná bola súdržnosť medzi nimi a ochota si pomáhať, a to nielen v rámci skupiny. Po splnení úlohy považovali za prirodzené poskytnúť radu, pomoc a svoje skúsenosti inej skupine. Na menej ako polovici hodín však nemali žiaci

priestor v závislosti od charakteru zadanej úlohy výsledky spoločnej práce prezentovať. Na hodinách žiaci pracovali s digitálnymi technológiami (výroba animácie, dopĺňanie i,í/y,ý; tvorba GIF-u; hľadanie a dopĺňanie výsledkov na interaktívnej tabuli, skladanie puzzle, kreslenie zvierat a pod.) prostredníctvom rôznych digitálnych nástrojov (notebooky, tablety, interaktívna tabuľa, práca s portálom Digitálna pyramída, ALF, výučbové programy a pod.). S digitálnym obsahom dokázali pracovať samostatne, riešiť zadania a kontrolovať správnosť riešení. Súčasne preukázali chápanie rizík online prostredia, identifikovali správne a nesprávne správanie a diskutovali o pravidlách bezpečného používania internetu (analýza obrázkových situácií a formulovanie odporúčaní pre bezpečné správanie). Počas celého vyučovania sa súčasne rozvíjali aj všetky ostatné prierezové gramotnosti, najmä **čitateľská a vizuálna gramotnosť** (rozprávka Škaredé kačiatko – tvorba osnovy a reprodukcia rozprávky; vymyslenie veselého konca príbehu; odpovede na otázky v pracovnom liste; *Uhádni, aké zviera si* – opis zvieracích vybraných slov – myš, syseľ, býk, sýkorka a pod.). **Občianska gramotnosť** sa rozvíjala prostredníctvom úloh podporujúcich porozumenie ľudského správania, hodnôt a postojov (milé/nemilé slová, vlastnosti postáv, porovnávanie pocitov prijatia/odmietnutia; úvahy *Ako by si sa zachoval ty?* a pod.). **Sociálna gramotnosť** bola výrazne prítomná vďaka prirodzenej vzájomnej pomoci, komunikácii a prejavom empatie. Ako pozitívum vyučovacieho procesu sa ukázalo **rovesnícke učenie**, a to vzájomné vysvetľovanie a pomoc spolužiakov, ktoré bolo v triede prirodzenou súčasťou každej pozorovanej hodiny, ako aj súdržný kolektív a povzbudzovanie či oceňovanie slabších. **Environmentálna** (ochrana zvierat, správanie človeka k zvieratám a pod.) a **finančná gramotnosť** (nakupovanie, práca s eurami, *pekľanská koruna* a pod.) boli na hodinách zastúpené približne na polovici pozorovaných hodín.

VYUČOVANIE UČITEĽOM

Učitelia počas sledovaných hodín využívali organizačnú formu vyučovacej hodiny a blokového vyučovania realizovanú v triedach a v odbornej učebni informatiky. Počas sledovaných hodín uplatňovali zážitkové, činnostné a bádateľské vyučovanie, ktorého cieľom bolo aktívne zapájať žiakov do učenia prostredníctvom skúmania, pozorovania a praktickej manipulácie s pomôckami. Zadávaním otvorených úloh a otázok vytvárali priestor na tvorivé riešenia, formulovanie hypotéz a ich overovanie v praxi. Tieto vyučovacie postupy prirodzene podporovali rozvoj kritického myslenia, keďže žiaci museli analyzovať situácie, porovnávať rôzne prístupy a zdôvodňovať vlastné riešenia. Súčasťou vyučovania bola aj podpora sebahodnotenia a hodnotiacich schopností žiakov, kedy učitelia na väčšine hodín viedli žiakov k pomenovaniu vlastného pokroku. Hodnotenie práce spolužiakov bolo rozvíjané predovšetkým na hodinách slovenského jazyka a literatúry, pričom absentovalo na hodinách matematiky, Informatiky a vo vzdelávacích oblastiach Človek a spoločnosť a Človek a príroda. Pedagogické prístupy učiteľov boli flexibilne prispôsobované individuálnym potrebám a možnostiam žiakov, predovšetkým pri práci so žiakmi z MRK. Menili organizáciu práce podľa charakteru úloh a využívali didaktické prostriedky, ktoré umožňovali porozumenie učiva žiakom s rôznymi učebnými štýlmi. Podporné a motivačné stratégie smerovali k tomu, aby sa všetci žiaci mohli aktívne zapojiť do učenia. Tímová spolupráca bola vo vyučovaní cielene výrazne podporovaná. Učitelia budovali atmosféru vzájomnej pomoci, v ktorej mali žiaci priestor zapájať sa a prevziať zodpovednosť za skupinovú prácu. Zlepšenie si vyžaduje podnecovanie žiakov k prezentovaniu a zdôvodňovaniu výsledkov spoločnej práce. Digitálne technológie boli integrované do vyučovania v súlade s víziou digitálnej školy. Učitelia využívali rôzne digitálne nástroje a platformy tak, aby podporovali digitálnu gramotnosť žiakov prostredníctvom samostatného riešenia úloh, práce s interaktívnymi cvičeniami a tvorby jednoduchých digitálnych výstupov.

Súčasťou vyučovania bola aj výchova k bezpečnému správaniu v online priestore. Prierezové gramotnosti boli rozvíjané prirodzene v rámci vyučovacích činností. Najvýraznejšie sa podporovala na takmer všetkých pozorovaných hodinách čitateľská, vizuálna, občianska, digitálna a sociálna gramotnosť. V menšej miere boli zastúpené environmentálna gramotnosť, ktorá absentovala hlavne na hodinách matematiky, informatiky a človek a spoločnosť a finančná gramotnosť, ktorá nebola rozvíjaná na hodinách anglický jazyk a informatika. Učitelia viedli žiakov k rozvíjaniu metakognície a osobnostných vlastností.

Všetci učitelia v zadanom dotazníku deklarovali uplatňovanie vyučovacích stratégií preferovaných kurikulárnou reformou, čo sa potvrdilo aj počas pozorovania edukačného procesu školskými inšpektormi. Podľa vyjadrenia riaditeľky školy tieto stratégie vyučovania si zo strany vyučujúcich vyžadovali dôslednejšiu prípravu, samoštúdium a veľkú databázu rôznorodých aktivít.

Výsledky implementovaných kurikulárnych zmien škola od prvého roku zavedenia monitorovala a vyhodnocovala, pričom sa v prvom rade sústreďovala na sledovanie prerozdelenia učiva do jednotlivých ročníkov 1. cyklu. Vzhľadom na vysoký počet žiakov z MRK dospela k zisteniam, že pre úspešné zvládnutie výkonových požiadaviek na žiaka 1. cyklu si úpravu učebných osnov vyžaduje hlavne 1. ročník. Z uvedeného dôvodu koordinačný tím pre implementáciu nového kurikula plánuje realizovať aktualizáciu ŠkVP. Úroveň edukačného procesu v triedach 1. cyklu riaditeľka školy monitorovala účasťou na vyučovacích hodinách. Všetci PZ v dotazníku vyjadrili názor, že sú zo strany vedenia informovaní o efektívnosti zavedených zmien vo vyučovaní. Výmena skúsenosti medzi PZ z realizovania edukačného procesu bola zaznamenaná na zasadnutiach pedagogickej rady, avšak iba štvrtina PZ (25 %) v dotazníku potvrdila, že mala možnosť realizovať pre kolegov otvorené hodiny a menej ako štvrtina (16,67 %) sa mala možnosť na takýchto otvorených hodinách svojich kolegov zúčastniť.

Škola pri implementácii kurikulárnych zmien aktívne spolupracovala s rôznymi inštitúciami, neziskovými organizáciami, vzdelávacími agentúrami¹³ a do procesu zavádzania zmien zapájala aj zákonných zástupcov žiakov. Významnú časť tvorila úzka kooperácia s NIVaM, ktorú riaditeľka hodnotila ako mimoriadne prínosnú a pozitívne ju vnímali aj všetci opýtaní PZ. V rámci tejto spolupráce bol škole pridelený mentor, ktorý PZ systematicky sprevádzal procesom tvorby a úprav ŠkVP, ako aj samotnou implementáciou zmien do pedagogickej praxe. Mentoring poskytoval odborné usmernenie, metodickú oporu a priestor na reflexiu jednotlivých krokov reformy. Podľa slov riaditeľky školy spolupráca s RCPU nevnímala ako kľúčový faktor, ktorý by zásadným spôsobom ovplyvnil priebeh implementácie kurikulárnej reformy. Škola nenadviazala spoluprácu s inými školami zapojenými do kurikulárnej reformy. Vo vzťahu k zákonným zástupcom žiakov škola kládla dôraz na transparentnú a priebežnú komunikáciu o zavádzaných zmenách. Rodičia boli informovaní o úpravách v obsahu vzdelávania a spôsoboch hodnotenia, pričom škola vytvárala priestor na vysvetľovanie cieľov reformy, čo potvrdili takmer všetci PZ (91,67 %). Zákonní zástupcovia mali zároveň možnosť využívať konzultačné hodiny na priebežnú komunikáciu a riešenie otázok súvisiacich so zmenami. Podľa slov riaditeľky školy tento prístup prispieval k budovaniu dôvery a k stabilite vzdelávacieho prostredia v období systémových zmien, ktoré sú vzhľadom na špecifiká MRK veľmi podstatné. Riaditeľka zároveň uviedla, že v súčasnosti ďalšiu spoluprácu s inštitúciami

¹³ NIVaM; RCPU; Občianske združenie ZIPPY – zameriava sa na sociálny a emocionálny rozvoj detí, Centrum doktor Sindelar – centrum pre problémy s učením a správaním, Strom života – environmentálna organizácia; Kamarát Jablčko – program na rozvoj sociálnych zručností a emocionálnej inteligencie; Ropratem- program zameraný na rozvoj pracovného tempa žiakov a pod.

nepovažuje za potrebnú, no v prípade, že sa pri zavádzaní 2. cyklu objavia otázky alebo nejasnosti, je pripravená podľa potreby s nimi komunikovať.

2 ZÁVERY

Škola mala kvalitne vypracovaný ŠkVP pre 1. aj 2. cyklus vzdelávania, ktorý jasne reflektoval zásady kurikulárnej reformy a zameriaval sa na rozvoj motivácie, aktívneho učenia, hodnotového systému a kognitívnych schopností žiakov. Dokument obsahoval premyslené ciele, merateľné výstupy, profil absolventa a detailne popísané postupy podpory rôznych skupín žiakov, vrátane žiakov so ŠVVP, nadaných, cudzincov a žiakov z MRK. ŠkVP rešpektoval štátny vzdelávací program, avšak vyžaduje si doplnenie o konkrétne rozpracovanie digitálnej transformácie a AI a tiež o vlastné poznámky učebného plánu. Tvorba a priebežné úpravy ŠkVP prebiehali v úzkej spolupráci celého pedagogického zboru, ktorý reformu hodnotil pozitívne a deklaroval spokojnosť s jej realizáciou. Riaditeľka aj PZ vnímali hlavné prínosy zavedených zmien vo zvýšení motivácie žiakov, v podpore aktívneho a zážitkového učenia, v rozvoji gramotností a v užšej spolupráci učiteľov. Škola zároveň ocenila priestor väčšej kurikulárnej slobody najmä pri prispôsobovaní obsahu vzdelávania potrebám žiakov. Zavedenie inštitútu učiteľa-špecialistu prispelo k profesionalizácii edukačného procesu s dopadom na zvyšovanie kvality vyučovania.

Škola v hodnotenom období zabezpečovala odborné a organizačné podmienky na implementáciu kurikulárnych zmien. Riaditeľka spĺňala kvalifikačné predpoklady a PZ sa aktívne zúčastňovali vzdelávaní zameraných na tvorbu ŠkVP, inkluzívne vzdelávanie, inovatívne stratégie vyučovania a podporu žiakov so ŠVVP. Na škole pôsobil školský koordinačný tím a školský podporný tím, ktoré systematicky koordinovali proces implementácie, poskytovali metodickú a poradenskú podporu a zabezpečovali prepojenie supervíznych a inkluzívnych činností. Materiálno-technické podmienky školy boli primerané cieľom ŠkVP a potrebám žiakov, pričom škola postupne rozširovala digitálnu infraštruktúru a modernizovala edukačné priestory. Škola v čase inšpekčného výkonu nemala zriadené odborné učebne a telocvičňu, ale aktuálne na škole prebiehala rozsiahla rekonštrukcia a výstavba ďalších priestorov, ktorá by mala rozšíriť priestorové možnosti školy. Napriek modernému vybaveniu škola nedisponovala bezbariérovým vstupom.

Organizácia vyučovania bola realizovaná v súlade s platnými predpismi a škola účinne využívala kombináciu 45-minútových hodín a 90-minútových blokov, ktoré podporovali integrované a flexibilné vyučovanie v 1. cykle. Blokované vyučovanie bolo preferované najmä v oblastiach Jazyk a komunikácia, Človek a príroda a Človek a spoločnosť. Škola dlhodobo uplatňovala inovatívne stratégie, preto implementácia reformy nevyvolala zásadné zmeny v organizácii vyučovania. Vzhľadom na vysoké zastúpenie žiakov hovoriacich v domácom prostredí rómskym jazykom škola prioritne posilnila vzdelávaciu oblasť Jazyk a komunikácia využitím disponibilných hodín. Zároveň organizovala rôzne aktivity, tematické dni a exkurzie, ktoré rozvíjali kľúčové prierezové gramotnosti žiakov.

Pozorovania edukačného procesu preukázali, že učitelia systematicky uplatňovali princípy kurikulárnej reformy a vo vyučovaní dôsledne podporovali aktívne, zážitkové a bádateľské učenie. Žiaci boli motivovaní, aktívne zapájaní do učenia a pravidelne pracovali s rôznymi manipulačnými a digitálnymi pomôckami, čo prispievalo k rozvoju kritického myslenia, tvorivosti a samostatného riešenia problémov. Učitelia cielene rozvíjali sebahodnotenie, zodpovednosť a schopnosť žiakov organizovať si vlastnú prácu. Na hodinách bola výrazne podporovaná tímová spolupráca, rovesnícke učenie aj inkluzívne prístupy reagujúce na individuálne potreby žiakov, najmä žiakov z MRK. Digitálne technológie boli

využívané funkčne a prispievali k rozvoju digitálnej gramotnosti a bezpečného online správania. Prierezové gramotnosti, najmä čitateľská, vizuálna, občianska, digitálna a sociálna, sa rozvíjali prirodzene počas vyučovania, zatiaľ čo environmentálna a finančná gramotnosť boli zastúpené v menšej miere. Učitelia zároveň viedli žiakov k rozvíjaniu metakognície a formovali ich osobnostné vlastnosti.

Škola od začiatku systematicky monitorovala výsledky implementácie nového kurikula, prioritne prerozdelenie učiva v 1. cykle, pričom identifikovala predovšetkým pre potreby žiakov z MRK nutnosť úpravy učebných osnov 1. ročníka. PZ uvádzali, že boli vedením školy informovaní o efektívnosti zmien, avšak podľa vyjadrenia výraznej väčšiny nemali priestor pre praktickú výmenu skúseností prostredníctvom otvorených hodín. Škola aktívne spolupracovala s viacerými inštitúciami, najmä s NIVaM, ktorého mentoring bol pre školu najvýraznejším prínosom. V oblasti kurikulárnej reformy pozorovaný subjekt nenadväzoval spoluprácu s inými školami. Voči zákonným zástupcom škola uplatňovala transparentnú a priebežnú komunikáciu, čo vzhľadom na špecifiká MRK považovala za dôležité. Riaditeľka školy deklarovala pripravenosť na zavedenie 2. cyklu základného vzdelávania.

Zamestnanci, ktorých sa príslušné inšpekčné zistenia týkajú, boli s výsledkami a závermi oboznámení.

OPATRENIA ŠTÁTNEJ ŠKOLSKEJ INŠPEKCIE

Na základe zistení a ich hodnotení uvedených v správe o výsledkoch inšpekčného výkonu Štátna školská inšpekcia uplatňuje voči vedúcemu zamestnancovi kontrolovaného subjektu tieto opatrenia:

1. odporúča:

- doplniť do ŠkVP stratégie digitálnej transformácie vzdelávania vrátane AI,
- doplniť do poznámok učebného plánu ŠkVP vlastné poznámky týkajúce sa špecifik školy v oblasti organizácie vyučovania,
- realizovať praktické interné vzdelávanie zavádzania kurikulárnych zmien do edukačného procesu prostredníctvom otvorených hodín,
- vo výchovno-vzdelávacom procese podnecovať žiakov k rovesníckemu hodnoteniu.

PÍSOVNÉ MATERIÁLY POUŽITÉ PRI INŠPEKČNOM VÝKONE

1. ŠkVP
2. Správa o výchovno-vzdelávacej činnosti, jej výsledkoch a podmienkach za školský rok 2024/2025
3. zápisnice z pedagogickej rady a rady školy
4. dokumentácia ŠŠP
5. dokumentácia koordinačného tímu
6. dokumentácia ŠPT
7. rozvrh hodín
8. personálna agenda školy

Správu o výsledkoch inšpekčného výkonu vyhotovila:

Školská inšpektorka: PaedDr. Mária Ferencová

Dňa: 26. 03. 2026

PREROKOVANIE SPRÁVY

Na prerokovaní správy o výsledkoch inšpekčného výkonu sa zúčastnili:

- a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Prešov:
PaedDr. Mária Ferencová
- b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:
PaedDr. Mária Pekárová
- c) za zriaďovateľa kontrolovaného subjektu štatutárny orgán:
Zriaďovateľ sa prerokovania správy o výsledkoch inšpekčného výkonu nezúčastnil.

Prerokovanie správy o výsledkoch inšpekčného výkonu potvrdzujú dňa 31. 03. 2026 v Prešove:

- a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Prešov:

PaedDr. Mária Ferencová

- b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:

PaedDr. Mária Pekárová

Vyjadrenie vedúceho zamestnanca kontrolovaného subjektu, ktorého sa zistenia týkajú (vedúci zamestnanec môže zaslať písomné vyjadrenie k obsahu správy do 5 pracovných dní od prerokovania):

PaedDr. Mária Pekárová, riaditeľka školy

Stanovisko školského inšpektora k vyjadreniu:

PaedDr. Mária Ferencová, školská inšpektorka

Na vedomie

Úsek inšpekčnej činnosti